

Informatie brochure Zonnecollectief Skillaerd

Duorsum Mantgum

Inhoud

Belangrijke termen en begrippen	3
Zonnecollectief Skillaerd	4
Initiatiefnemers & deelnemers	7
Uitleg zonnecollectief Skillaerd	9
Hoe kan ik meedoen?	11
Veelgestelde vragen	13
Wat zijn de risico's bij deelname	16
Bijlagen	19

Duorsum Mantgum

In samenwerking met

Aan deze informatiebrochure kunnen geen rechten worden ontleend.
Niets uit deze uitgave mag worden gekopieerd en/of verspreid zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Initiatiefnemer: Koöperaasje Duorsum Mantgum U.A.
KvK nummer: 71770534
Auteurs: Bram Brouwer en Albert van Zadelhoff
Bron: Informatiememorandum Ecoop
Redactie: Bestuur Duorsum Mantgum
Vormgeving: Rinse Westerdijk
Fotografie: Robert van den Bergh, Mantgum www.robertvandenbergh.nl
Datum: 27 augustus 2018 - versie 1

Deze brochure is uitgegeven door: Koöperaasje Duorsum Mantgum U.A.

De informatie in deze brochure is gebaseerd op de Regeling verlaagd tarief van de Rijksoverheid, ook wel postcoderoosregeling genoemd, zoals bekend in augustus 2018.

Let op! U belegt buiten AFM-toezicht. Geen prospectusplicht voor deze activiteit.

Een uitleg over dit AFM-toezicht vindt u bij de veelgestelde vragen op pagina 14.

Belangrijke termen en begrippen

Basisheffingskorting	Een vast korting op uw energieverbruik, die iedere kleinverbruiker krijgt.
EAN-code	Een unieke identificatiecode voor uw elektriciteitsinstallatie. U vindt de EAN-code op uw jaarafrekening voor elektriciteit. Let op! Verwissel de EAN-code voor elektriciteit niet met die voor gas.
Heffingskorting	De korting op uw jaarrekening naar rato van de, via uw participatie in een collectief zonneproject, geproduceerde kilowatturen. In 2018 € 0,1265 per kWh.
Panelen	Zonnepanelen.
Postcoderoosgebied	Een postcodegebied plus de daaromheen gelegen postcodegebieden die grenzen aan het eerstgenoemde postcodegebied.
Zonnecollectief	Een collectief project om zonne-energie te produceren.
Zonne-installatie	De installatie met zonnepanelen (in het Collectief Skillaerd 200 stuks)
Zonparticipatie	Een deelname in het zonnecollectief Skillaerd dat overeenkomt met de elektriciteitsopbrengst van één zonnepaneel.

Zonnecollectief Skillaerd

Het Zonnecollectief Skillaerd is een initiatief van de Koöperasje Duorsum Mantgum (zie kader). Zij plaatst 200 zonnepanelen op het dak van veehouder Cees Middelweerd. Als deelnemer in het collectief levert u een bijdrage aan energietransitie voor Mantgum en omgeving en verwerft u naar rato van het aantal participaties die u bezit het gebruiksrecht over de met die panelen geproduceerde kilowatturen. Daarmee kunt een korting aanvragen op de energieheffing over de door u verbruikte elektriciteit.

Koöperasje Duorsum Mantgum geeft energie aan onze omgeving

De Koöperasje Duorsum Mantgum is een lokale energiecoöperatie van Mantgumers vóór Mantgumers (en bewoners binnen de aansluitende postcodegebieden). De Coöperatie werkt zonder winstoogmerk vanuit de gedachte dat 'Mienskipsenergie' de lokale gemeenschap versterkt. Naast lokale energieprojecten kan Duorsum Mantgum ook andere initiatieven ontwikkelen die ten goede komen aan de lokale gemeenschap. Meer informatie over de coöperatie vindt u in bijlage 2.

Meedoen? De voorwaarden

Om deel te nemen in het Zonnecollectief Skillaerd moet u aan drie voorwaarden voldoen: (1) lid zijn of worden van de Koöperasje Duorsum Mantgum, (2) wonen in één van de op pagina 6 aangegeven postcodegebieden en (3) een kleinverbruikersaansluiting voor elektriciteit hebben (max. 3x80A). Vrijwel ieder woonhuis heeft zo'n kleinverbruikers aansluiting.

Eigen zonne-energie

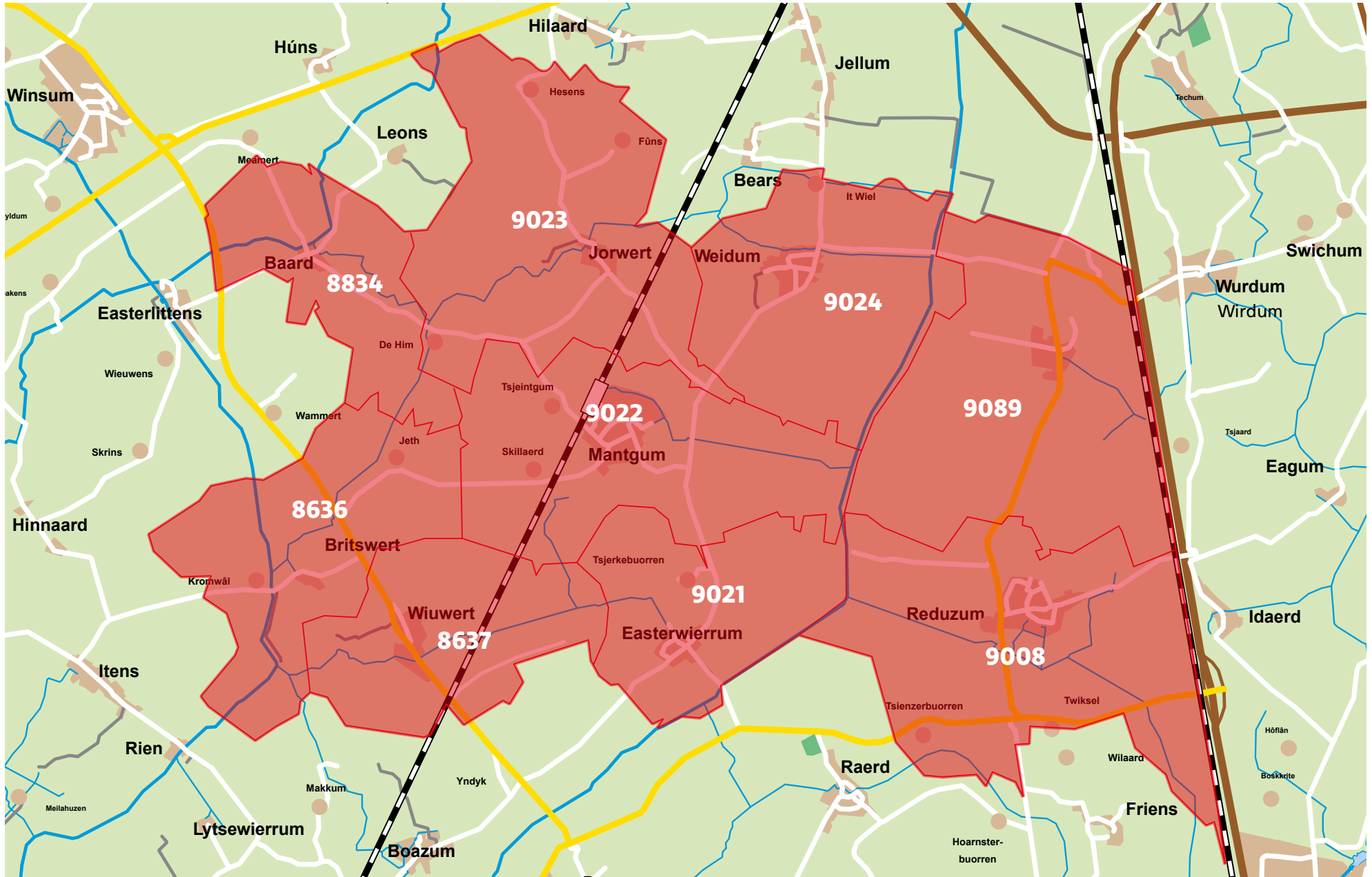
Voldoet u aan de in de vorige alinea genoemde voorwaarden, dan kunt uw eigen zonne-energie produceren door een of meer zonparticipaties in het collectief te kopen. Eén zonparticipatie komt overeen de gemiddelde opbrengst in kilowatturen van één zonnepaneel in het collectief, naar verwachting zo'n 260 kilowattuur (kWh) per jaar. Met de verkoop van de participaties financiert de coöperatie de zonnepaneleninstallatie, verder de zonne-installatie genoemd. Met andere woorden, door zonparticipaties aan te schaffen kunt u uw eigen zonne-energie produceren, ook als u geen zonnepanelen op uw eigen dak kan, mag of wilt hebben.

Het Zonnecollectief Skillaerd in cijfers*

Projectgegevens*	
Energietype	Zonne-energie
Aantal zonnepanelen	200
Verwachte jaarlijkse productie	Ca. 55.000 kWh
Investering	Ca. € 60.000
Locatie zonne-installatie	Dak stal Cees Middelweerd, Skillaerd
Looptijd project	15 jaar
Postcodegebied	██████████
Gegevens per zonparticipatie in het project	
Enmalige kosten	€ 99,00
Jaarlijkse kosten	€ 17,50 Enmalig af te kopen voor € 201,00 voor 15 jaar.
Verwachte energieproductie	260 KWH/jaar
Verwachte korting op uw energienota	Bruto ca. € 33,00 netto ca. € 15,50

* De gegevens zijn gebaseerd op de postcode regeling anno 2018. Bijlage 4 bespreekt mogelijke veranderingen in het overheidsbeleid t.a.v. zonne-energie.

Initiatiefnemers & deelnemers

Koöperaasje Duorsum Mantgum

De Koöperaasje Duorsum Mantgum U.A. is opgericht in 2018, heeft geen winstoogmerk en wordt bestuurd door vrijwilligers. Het doel van de coöperatie is om onze regio duurzamer te maken, ondermeer het door het lokaal produceren van duurzame energie.

Het bestuur van de coöperatie:

- Sijbren van der Heide (voorzitter)
- Rob Mangnus (secretaris)
- Sipke W. Dijkstra (penningmeester)
- Albert van Zadelhoff (lid)

Koöperaasje Duorsum Mantgum U.A.
p/a Seerp van Galemawei 31
9022 AC Mantgum
KvK nummer: 71770534
info@duorsummantgum.frl
www.duorsummantgum.frl

Deelnemers

Zoals op pagina 4 al werd aangegeven moet u aan drie voorwaarden voldoen om deel te nemen in het Zonnecollectief Skillaerd. U moet lid zijn of worden van de Koöperaasje Duorsum Mantgum. U moet binnen het postcoderoosgebied van Mantgum wonen (pag.6) en u moet een elektrische aansluiting voor kleinverbruikers hebben, met een EAN-code (max. 3x80A). Die EAN-code vindt u op uw eindafrekening voor elektriciteit. Verwissel de EAN-code voor elektriciteit niet met die voor gas. Anders kunt u uw korting op de energieheffing over uw elektriciteitsverbruik mislopen.

Voldoet u aan bovenstaande voorwaarden en zijn er nog participaties beschikbaar, dan kunt u één of meer zonparticipaties in het project kopen. Als bij de sluiting van de inschrijving voor het collectief de vraag naar participaties groter is dan het aanbod, worden de beschikbare participaties naar rato verdeeld, echter nadat iedereen eerst een minimum aantal panelen is toegewezen. Dat minimum is afhankelijk van het aantal deelnemers. Eveneens op pagina 4 leest u dat u voor iedere zonparticipatie het gebruiksrecht verwerft voor de gemiddelde elektriciteitsproductie van één zonnepaneel in het collectief. Daarvoor ontvangt u gedurende de looptijd

van het project jaarlijks een korting op de energieheffing over uw elektriciteitsverbruik. In bijlage 4 vindt u meer uitleg over deze regeling, inclusief de mogelijke veranderingen daarin. Naast particulieren kunnen ook verenigingen, bedrijven en instellingen deelnemen in het collectief.

Dakeigenaar

De zonne-installatie wordt geplaatst op het dak van de stal van veehouder Cees Middelweerd (de dakeigenaar). Gedurende de looptijd van het project (15 jaar) mag de Koöperaasje Duorsum Mantgum gebruik maken van dit dak. Deze afspraak is notarieel vastgelegd.

De overige partijen die dit project mede mogelijk maken vindt u in bijlage 2.

Uitleg zonnecollectief Skillaerd

200 zonnepanelen = 200 zonneparticipaties

Koöperasje Duorsum Mantgum wil samen met u meer lokale en duurzame energie produceren. Daarvoor realiseert zij in het collectieve energieproject Skillaerd een zonne-installatie met 200 zonnepanelen en geeft daar evenveel zonparticipaties voor uit. Als u aan de voorwaarden voldoet (pag. 4) kunt u een of meer van deze zonparticipaties kopen. U kunt inschrijven voor de participaties vanaf 29 augustus 2018 tot en met 15 september van hetzelfde jaar. U betaalt per zonparticipatie € 99,00 plus jaarlijkse een aanvullende paneelbijdrage van € 17,50 voor de kosten van de financiering. Conform de Postcoderoosregeling 2018 krijgt u gedurende de looptijd van het project jaarlijks een korting van circa € 33,00 per zonparticipatie op de energieheffing over uw elektriciteitsverbruik. De netto-opbrengst per participatie is dan $€ 33,00 - € 17,50 = € 15,50$.

U kunt de jaarlijkse bijdrage voor de hele looptijd van het project eenmalig afkopen voor € 201,00 per participatie. Wilt u tijdens het project alsnog de resterende aanvullende contributie afkopen, dan betaalt u per participatie éénmalig $€ 17,50 \times$ het resterende aantal jaren dat het project nog loopt.

Dit kan interessant zijn als u de participaties wilt verkopen. Rekenvoorbeelden vindt u op pagina 12. Meer informatie over de kortingsregeling en de mogelijke te verwachten veranderingen daarin vindt u in bijlage 4.

Zonne-installatie plaatsen

Zodra zich, naar het oordeel van het bestuur, voldoende deelnemers hebben aangemeld, geeft de coöperatie opdracht de zonne-installatie te plaatsen.

Verkoop van de opgewekte stroom

De Koöperasje Duorsum Mantgum verkoopt de met de zonnepanelen geproduceerde elektrische energie aan een energiebedrijf en bekostigt daarmee de beheer- en onderhoudskosten van de zonne-installatie.

Postcoderoosregeling

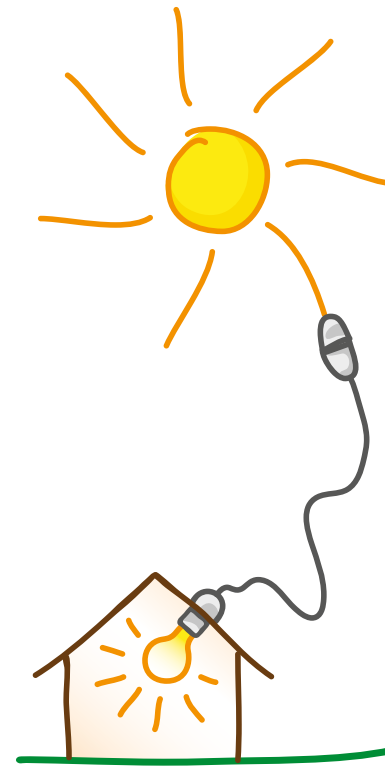
U profiteert van dit zonneproject via de al genoemde 'Postcoderoosregeling'. Daarmee wil de overheid het collectief produceren van lokale duurzame elektriciteit stimuleren. Met deze regeling krijgen de deelnemers aan projecten als het Zonnecollectief Skillaerd een korting op de energieheffing

over hun elektriciteitsverbruik. In 2018 is dat 12,565 cent per opgewekte kilowattuur. Meer over deze regeling en de mogelijke veranderingen hierin vindt u in bijlage 4.

Administratie Postcoderoosregeling

Als u elektriciteit afneemt bij een energieleverancier zoals NUON of Essent wordt de heffingskorting van uw zonparticipaties direct verrekend op uw energierekening. Sommige leveranciers brengen hier, soms zelfs aanzienlijke, kosten voor in rekening. Neem contact op met uw energieleverancier om te informeren wat hun beleid hierin is. U kunt natuurlijk altijd overstappen naar een energieleverancier die uw korting gratis verrekent.

Een energieleverancier die geen kosten in rekening brengt voor het verrekenen van uw heffingskorting is VanOns. Als lid van de Koöperaasje Duorsum Mantgum kunt u VanOns als uw energieleverancier kiezen. Als tegenprestatie ontvangt de coöperatie een jaarlijkse bijdrage van € 75,00 voor ieder lid dat zijn energie bij VanOns afneemt. Dat bedrag kan gebruikt worden voor verdere verduurzaming en/of verbetering van de leefomgeving van ons dorp en haar omgeving. Meer informatie hierover vindt u in bijlage 12.

Stap 1

U neemt deel met zonparticipaties in het project. De coöperatie plaatst ca. 200 zonnepanelen en geeft zo ca. 200 zonparticipaties uit.

Stap 2

De opgewekte stroom wordt verkocht. Van deze opbrengsten betaalt de coöperatie het beheer en onderhoud van de installaties.

Stap 3

U ontvangt van de Belastingdienst, via uw energieleverancier, een jaarlijkse korting op uw energierekening.

Hoe kan ik meedoen?

Als u wilt deelnemen in het Zonnecollectief Skillaerd, stuur dan twee volledig ingevulde en ondertekende participatieovereenkomsten naar:

Koöperasje Duorsum Mantgum U.A.
p/a Seerp van Galemawei 31
9022 AC Mantgum

Na acceptatie van uw aanvraag ontvangt u één door het bestuur ondertekende, overeenkomst terug voor uw eigen administratie.

U kunt de participatieovereenkomst downloaden van www.duorsummantgum.frl of aanvragen door uw adresgegevens te mailen naar info@duorsummantgum.frl. Op de volgende pagina's beantwoorden we enkele veelgestelde vragen over het project. Staat uw vraag er niet bij, mail deze dan ook naar info@duorsummantgum.frl

Rekenvoorbeeld

Stel u verbruikt jaarlijks 3.000 kWh aan elektriciteit. Omdat het aantal kilowatturen waarover u de heffingskorting ontvangt niet hoger mag zijn dan uw jaarverbruik, kunt met maximaal 11 zonneparticipaties à 260 kWh in het zonneproject deelnemen. Dit rekenvoorbeeld, met of zonder afkoop van de jaarlijkse bijdrage, is gebaseerd op de postcoderegelingen zoals bekend in augustus 2018 en/of zijn schattingen. Bijlage 4 bespreekt mogelijke toekomstige veranderingen hierin.

Investering	Zonder afkoop	Met afkoop
Uw jaarverbruik	3.000 kWh	3.000 kWh
Opbrengst per zonparticipatie	260 kWh	260 kWh
Aantal zonparticipatie (3.000/260)	11	11
Kosten per zonparticipatie	€ 99,00	€ 99,00
Totale inleg (11 x € 99,00)	€ 1.089,00	€ 1.089,00
Afkoopsom jaarlijkse bijdrage per participatie	-	€ 201,00
Totale afkoopsom (11 x € 201,00)	-	€ 2.211,00
Totale eenmalige investering	€ 1.089,00	€ 3.300,00
Jaarlijkse bijdrage	11 x € 17,50	-

Prognose opbrengsten en terugverdientijd

Heffingskorting per opgewekte kWh	€ 0,1265	€ 0,1265
Verwachte elektriciteitsproductie per participatie/paneel	260 kWh	260 kWh
Verwachte jaarlijkse bruto-korting per participatie	€ 32,89	€ 32,89
Jaarlijkse aanvullende contributie	€ 17,50	-
Verwachte jaarlijkse netto-korting per participatie	€ 15,39	€ 32,89
Totale jaarlijkse netto korting bij 11 participaties	€ 169,29	€ 361,79
Totale verwachte netto-korting over 15 jaar	€ 2.539,35	€ 5.426,85
U winst over 15 jaar (totale netto-korting – investering)	€ 1.450,35	€ 2126,85
Geschatte terugverdientijd (investering/netto-korting)	6,43 jaar	9,12 jaar

Let op het verschil in terugverdientijd met en zonder afkoop!

Veelgestelde vragen

Wat is de Postcoderoosregeling?

De officiële naam voor de Postcoderoosregeling is de Regeling verlaagd tarief. Hiermee wil de overheid de productie van lokale en duurzame elektriciteit stimuleren. Deelnemers aan postcoderoosprojecten ontvangen gedurende de looptijd van het project een korting op de energieheffing over hun elektriciteitsverbruik. Meer informatie hierover vindt u in bijlage 4.

Koop ik een zonnepaneel of een zonparticipatie?

Deelnemers in het Zonnecollectief Skillaerd kopen één of meerdere zonparticipaties en krijgen daarmee per participatie en gedurende de looptijd van het project (15 jaar) het gebruiksrecht over de gemiddelde kWh-opbrengst van één paneel. Deelnemers in het project ontvangen een korting (in 2018 € 0,1265 per kWh) op de energieheffing over hun elektriciteitsverbruik naar rato van de via hun participaties geproduceerde kilowatturen tot maximaal hun eigen verbruik en ten hoogste tot 10.000 kWh. Per zonparticipatie wordt een heffingskorting voor ongeveer 260 kWh verwacht. Bij drie participaties mag u dan een heffingskorting over ongeveer 780 kWh verwachten.

Wie is de eigenaar van de zonnepanelen?

De Koöperaasje Duorsum Mantgum is eigenaar van de zonnepaneleninstallatie in het Collectief Skillaerd. Na afloop van het project (15 jaar) wordt de installatie voor een symbolisch bedrag van € 1,00 overgedragen aan de dakeigenaar.

Met hoeveel zonparticipaties kan ik maximaal deelnemen in het Zonneproject Skillaerd?

Hiervoor is al aangegeven dat het aantal kilowatturen voor de heffingskorting niet hoger mag zijn dan uw jaarlijkse verbruik tot ten hoogste 10.000 kWh. Bij een eigen verbruik van 3.500 kWh kun u dan met $3.500/260$ (de geschatte opbrengst per paneel) = 13,46 panelen deelnemen. Afgerond 13 zonparticipaties. U kunt ten hoogste met 38 participaties deelnemen ($10.000/260$).

Ik heb al zonnepanelen op mijn eigen dak. Kan ik dan nog meedoen in het project?

Als uw eigen zonnepanelen uw elektriciteitsverbruik niet geheel dekken, kunt u voor dat ongedekte verbruik in het zonneproject Skillaerd deelnemen. Een voorbeeld: u verbruikt jaarlijks 3.000 kWh en op uw eigen dak liggen zonnepanelen

voor 2.000 kWh per jaar. U ongedekte verbruik is dan 1.000 kWh per jaar, zodat u voor met $1.000/260 = 3,85$ is 3 participaties in het Zonnecollectief Schilaard kunt deelnemen.

Wat betekent de aanduiding over 'geen AFM-toezicht' op pagina 2?

Organisaties die beleggingen, aandelen of zonneparticipaties uitgeven staan onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Zij moeten een prospectus bij de AFM in leveren, met alle ins en outs rondom de belegging, aandelen of participaties. De AFM beoordeelt of de veiligheid van de belegging voldoende is om deze goed te keuren. Sommige beleggingsinstellingen zijn vrijgesteld van deze prospectusplicht, zoals beleggingen die aan minder dan 150 personen worden aangeboden en voor niet-commerciële instellingen zoals de Koöperaasje Duorsum Mantgum.

Zijn de door mij aangeschafte participaties verhandelbaar?

Ja, u mag uw zonparticipaties geheel of deels verkopen aan een of meerdere geïnteresseerden, mits zij binnen het postcoderoosgebied wonen dat op pagina 6 is gemarkeerd en een elektrische aansluiting hebben voor kleinverbruik (max. 3x80A). De nieuwe eigenaar van de participaties wordt, als die dat nog niet is, automatisch lid van de coöperatie. U bent vrij om de prijs voor uw participaties te bepalen. U kunt daarbij gebruik maken van bijlage 10, die de waardeontwikkeling van de participaties beschrijft. Om gebruik te maken van de heffingskorting moet de nieuwe eigenaar of eigenaren van de participaties zich voor de resterende looptijd van het project garant stellen voor de betaling van de jaarlijkse aanvullende contributie per participatie. Dat geldt niet als u deze jaarlijkse aanvullende contributie bij aanvang van het project heeft afgekocht of dat alsnog doet. In dat geval bent u vrij deze afkoopsom naar eigen inzicht in de verkoopprijs van de participaties mee te nemen.

Indien gewenst kan de coöperatie u bij de verkoop van uw participaties faciliteren door ze gratis op haar website en nieuwsbrief te vermelden

Wat gebeurt er met de zonparticipaties als ik verhuis?

Verhuist u naar een ander adres binnen het postcodegebied van dit project (pag. 6), dan neemt u uw zonparticipaties gewoon mee. Geeft wel uw nieuwe adresgegevens door aan het secretariaat van de coöperatie, inclusief de EAN-code van uw nieuwe elektriciteitsinstallatie. Verhuist u naar een adres buiten het postcodegebied, dan mag u de zonparticipaties niet meenemen. Mogelijk kunt u ze dan verkopen aan de nieuwe bewoners van uw woning of overdragen aan andere geïnteresseerden binnen het postcodegebied die aan de voorwaarden voor deelname voldoen. Zie hiervoor de vorige alinea over de verkoop van participaties,

Hoe gaan energieleveranciers om met de Postcoderoosregeling?

De coöperatie verstrekt jaarlijks een overzicht dat vermeldt voor hoeveel kilowatturen u heffingskorting krijgt. U overhandigt dit document aan uw energieleverancier die de korting in mindering brengt op uw elektriciteitsnota. Soms berekenen energieleveranciers hier kosten voor, zie ook pagina 10.

Heeft mijn deelname aan het zonnecollectief Skillaerd consequenties voor mijn belastingaangifte?

Ja, u moet uw investering het Zonnecollectief Skillaerd aangeven bij uw belastingaangifte. Meer hierover vindt u in bijlage 7.

Wat zijn de risico's bij deelname

Wat zijn de risico's als ik deelneem aan dit collectieve zonneproject?

Zoals bij iedere investering gaat ook uw deelname aan Zonnecollectief Skillaerd samen met bepaalde risico's. Die zijn echter vrijwel gelijk als wanneer u zonnepanelen op uw eigen dak plaatst, namelijk:

- Het jaarlijkse aantal zonuren kan mee of tegen vallen;
- Stroomprijs kan gunstig of ongunstig variëren;
- De overheid kan het tarief voor de energieheffing op elektriciteit wijzigen.

In de zomer van 2018 werd bekend dat de overheid haar beleid ten aanzien zonne-energie in het volgende decennium gaat wijzigen. Waarschijnlijk heeft dit ook consequenties voor postcoderoosprojecten. In bijlage 4 vindt u hier meer informatie over.

Wat als de stroomprijs daalt of stijgt?

De coöperatie verkoopt de in het zonnecollectief opgewekte elektrische energie aan een energiebedrijf. De opbrengst hieruit wordt gebruikt voor de beheer- en onderhoudskosten van de zonne-installatie. Bij een stijgende of dalende stroomprijs

stijgen of dalen de inkomsten van de coöperatie mee. Op de jaarlijkse Algemene ledenvergadering (ALV) van de coöperatie worden de ontwikkelingen hierin besproken en kunt u meebeslissen over de keuzes die hierover worden gemaakt.

Wat als de energieheffing daalt of stijgt?

Via de postcoderoosregeling krijgt u een heffingskorting op uw elektriciteitsprijs afhankelijk van de hoogte van de energieheffing op elektriciteit en het aantal via uw participatie(s) geleverde kilowatturen. We zagen al dat die korting voor 2018 is vastgesteld op € 0,1265 per kWh (incl. btw). Als de energieheffing daalt, daalt de heffingskorting mee. U krijgt dan minder korting op uw energienota. Zie ook bijlage 4.

Wat als de zonne-installatie beschadigd?

Onder andere door technische mankementen, natuurgeweld, handelen door derden of eigen handelen of door diefstal. Hiervoor sluit de coöperatie verzekeringen, garantie en onderhoudscontracten af. Meer hierover in bijlage 5.

Wat als de zon niet schijnt?

Bij minder zon produceren de zonnepanelen minder elektriciteit en krijgen de deelnemers aan het collectief minder heffingskorting op hun elektriciteitsrekening. De coöperatie verkoopt dan ook minder elektriciteit, waardoor haar inkomsten eveneens dalen. Schijnt de zon bovengemiddeld, dat zijn de effecten omgekeerd. Door de jaren heen zal die hoeveelheid opgewekte elektriciteit echter rond het gemiddelde uitkomen, anders zou het geen gemiddelde zijn. Gezien de klimaatverandering mogen we zelfs een licht stijgende tendens in de gemiddelde zonuren verwachten, terwijl de maximale opbrengst van zonnepanelen door veroudering jaarlijks lineair met circa 0,77% afneemt.

Bijlagen

Bijlage 1	Doet u mee met Mienskipsenergie?	20
Bijlage 2	Over de betrokkenen	21
Bijlage 3	Locatie	23
Bijlage 4	De Regeling verlaagd tarief	24
Bijlage 5	Verzekeringen	26
Bijlage 6	Netbeheerder en aansluiting`	27
Bijlage 7	Fiscale aspecten deelname coöperatie	28
Bijlage 8	Beslisboom inkomstenbelasting	31
Bijlage 9	Energieheffing & heffingskorting	32
Bijlage 10	Waardeontwikkeling deelname in de coöperatie	33
Bijlage 11	Financiën & contributie	35
Bijlage 12	Energieleverancier VanOns	36

Bijlage 1 – Doet u mee met Mienskipsenergie?

Wilt u samen met Duorsum Mantgum lokaal duurzame energie produceren?

▼ ja

➤ nee

Wilt u een jaarlijkse besparing op uw energierekening in de komende 15 jaar? ¹

▼ ja

➤ nee

Gaat u voor Mienskipsenergie en u accepteert dat het daadwerkelijk financieel voordeel afhankelijk is van:

1. De ontwikkeling van de stroomprijs.
2. De ontwikkeling van de energieheffing.
3. De zonuren.
4. Het overheidsbeleid voor zonne-energie.

▼ ja

➤ nee

Zodat het werkelijk voordeel van uw deelname kan variëren.

▼ ja

➤ nee

Doet dan mee met een of meerdere zonparticipaties in het project Zonnecollectief Skillaerd.

Dan is het
Project Zonne-
collectief
Skillaerd
voor u
ongeschikt.

Bijlage 2 - Over de betrokkenen

De Koöperaasje Duorsum Mantgum

De Koöperaasje Duorsum Mantgum is de initiatiefnemer en eigenaar van het project Zonnecollectief Skillaerd. Meer informatie over de coöperatie vindt u op pagina 4 van deze brochure.

Leden coöperatie

Om deel te nemen aan een van de duurzaamheidsprojecten van De Koöperaasje Duorsum Mantgum moet u lid van de coöperatie zijn. Op de website vindt u hier een aanmeldformulier voor. Neemt u deel aan een van de collectieve energieprojecten van Duorsum Mantgum of neemt u uw energie (gas en elektrisch) via de Duorsum Mantgum af bij VanOns (bijlage 12), dan bent u automatisch ook lid van de coöperatie. Naast particulieren kunnen maatschappelijke instellingen zoals btw-ondernemers, bv's, Verenigingen van Eigenaren (VvE's), (sport)verenigingen, stichtingen, kerken, scholen en dorpshuizen lid van de coöperatie worden.

De coöperatie kent drie soorten leden: (1) gewone leden, (2) leden die hun energie via de coöperatie afnemen bij VanOns en (3) leden die deelnemen in een of meer collectieve

projecten van Duorsum Mantgum, zoals het hier beschreven Zonnecollectief Skillaerd.

Gewone leden kunnen gebruikmaken van gezamenlijke inkoopprojecten voor duurzame producten (b.v. ledlampen) en/of adviezen, ze kunnen hun energie via de coöperatie afnemen bij VanOns en deelnemen in een van de collectieve projecten van de coöperatie. Als u energie via de coöperatie afneemt bij VanOns en deelneemt in een collectief project behoort u tot alle drie ledencategorieën.

Leden betalen bij aanvang van hun lidmaatschap een intreegeld dat wordt vastgesteld door de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering (ALV; in 2018 € 25,00) aangevuld met de door ALV vastgestelde basiscontributie (in 2018 € 0,00). Voor leden die hun energie via de coöperatie afnemen bij VanOns en leden die participaties bezitten in het collectieve project Skillaerd is het intreegeld en de basiscontributie voor 2018 gelijkgesteld aan € 0,00. De eerste groep leden dragen al aan de coöperatie bij door de € 75 die Duorsum Mantgum jaarlijks van VanOns ontvangt. Leden met participaties dragen aan de inkomsten van de Coöperatie bij door de verkoop van de elektriciteit die

via hun participatie wordt geproduceerd. Indien noodzakelijk kan een besluit van de Algemene Ledenvergadering de basiscontributie voor deze leden bijstellen. Bijvoorbeeld als de verkoopprijs per kWh zover daalt dat de coöperatie dat die de operationele kosten van de coöperatie niet meer dekken, of de bijdrage van VanOns sterk afneemt. Leden met participaties betalen wel de jaarlijkse aanvullende contributie per participatie, mits ze die eenmalig hebben afgekocht of dat alsnog doen.

De installateur

De zonnepanelen-zonne-installatie wordt geplaatst door FDB-techniek uit Sint-Anna Parochie. Dit bedrijf heeft niet alleen veel ervaring met het plaatsen van dit soort installaties, maar bood ook de beste prijs-kwaliteitsverhouding.

Landelijke overheid

De Regeling Verlaagd Tarief, ook wel Postcoderoosregeling genoemd, is een regeling van de Rijksoverheid. Met deze regeling krijgen deelnemers in zonnecollectieven een korting op de energieheffing over hun eigen elektriciteitsverbruik.

Bij de realisatie van het Zonnecollectief Skillaerd wordt de Koöperaasje Duorsum Mantgum ondersteund door Ecoop, een bureau ter ondersteuning van burgers, bedrijven en overheden die de energietransitie willen versnellen en denken dat energie in de toekomst niet alleen duurzaam maar ook lokaal geproduceerd moet worden. Het lokaal produceren van energie gebeurt meestal in ondernemende samenwerkingsverbanden, zoals coöperaties.

ECoop adviseert en ondersteunt met raad en daad op verschillende gebieden:

- Organisatorisch
- Juridisch
- Financieel en fiscaal
- Communicatie
- Seminars, workshops en lezingen
- Technisch

Voor meer informatie zie: www.ecoop.nl

Bijlage 3 – Locatie

Het Zonneproject Skillaerd wordt gerealiseerd op het dak van een stal van de Familie Middelweerd uit Mantgum. Der tabel toont de belangrijkste informatie over de locatie. Op de luchtfoto ziet u de stal waarop de panelen worden geplaatst. Als tegenprestatie krijgt de familie Middelweerd vijf zonparticipaties in het Collectieve Zonneproject Skillaerd gratis en wordt de zonne-installatie na afloop van het project voor een symbolisch bedrag van € 1,00 aan hen overgedragen.

Straatnaam: Skillaerd 4

Postcode: 9022 BK

Plaats: Mantgum

Eigenaar: Familie Middelweerd

Bijlage 4 – Regeling verlaagd tarief

Huidige regeling

Met de Regeling verlaagd tarief (postcoderoosregeling) wil de rijksoverheid lokale collectieven voor het produceren van duurzame energie stimuleren, bijvoorbeeld uit wind, zon, waterkracht.

Met de Regeling verlaagd tarief krijgen deelnemers aan energiecollectieven per 1 januari 2014 een korting op de energieheffing over de door hen verbruikte elektriciteit. Per 1 januari 2018 is deze korting afgerond € 0,1265 per geproduceerde kWh (incl. btw), waarbij nooit meer dan het eigen energieverbruik gecompenseerd mag worden tot ten hoogste 10.000 kWh. De korting wordt met de jaarlijkse eindafrekening voor elektriciteit verrekend.

Voor een rekenvoorbeeld verwijzen wij u naar pagina 12 van deze brochure.

Naast particulieren komen ook btw-ondernemers, Verenigingen van Eigenaren (VvE's), verenigingen, stichtingen, bv's en andere rechtspersonen in aanmerking voor de regeling in aanmerking, mits ze een EAN-elektriciteitsaansluiting voor kleinverbruikers

hebben (max. 3x80A), terwijl ondernemers tot maximaal 20% van het totale projectkapitaal mogen deelnemen.

Veranderend overheidsbeleid t.a.v. zonne-energie

Uit een brief (15-6-2018) van Eric Wiebes, minister van economische zaken en klimaat, en uit het Nederlandse klimaatrapport van juli 2018 bleek dat het overheidsbeleid ten aanzien van kleinschalige energieproductie (met name via zonnepanelen) op de schop gaat.

Huidig beleid

Met zonnepanelen op uw eigen dak mag u nu de productie aan kilowatturen van die panelen volledig compenseren met de door u verbruikte kilowatturen. Dit wordt de salderingsregeling genoemd. Dus als u jaarlijks 3.000 kWh elektriciteit verbruikt en door uw zonnepanelen 2.750 kWh produceert, wordt u slechts 250 kWh in rekening gebracht.

Als u nu kilowatturen met zonne-energie opwekt in een collectief krijgt u deze gecompenseerd met een korting op de u in rekening gebrachte energieheffing op uw elektriciteitsverbruik. Zie pagina 32.

Mogelijke veranderingen in het beleid

Met de dalende prijzen voor zonnepanelen vindt het huidige kabinet de hiervoor besproken salderingsregeling te ruimhartig en wil die vervangen voor een regeling waarin kleinverbruikers de basisprijs per teruggeleverde kilowatturen vergoed krijgen (nu ca. € 0,04/kWh), aangevuld met een terugleversubsidie. De hoogte van die subsidie zou dan een terugverdientijd van zeven à acht moeten garanderen. Bij dalende prijzen voor zonnepanelen, neemt ook de terugleversubsidie af waarschijnlijk tot nul.

Daarnaast zou men, om de transitie van gas naar elektriciteit te stimuleren, de energieheffing op gas willen verhogen en die op elektriciteit verlagen. De deelnemers in zonnecollectieven zijn momenteel echter afhankelijk van die korting op de energieheffing. Vanwege de complexiteit van de regelingen voor collectieve energieprojecten lijkt Minister Wiebes de regeling voor eigen zonnepanelen en voor coöperatieve zonnepanelen onder één noemer te willen brengen. Wat dat precies gaat inhouden is vooralsnog onbekend. Maar uitgaande dat de nieuwe regeling voor zonnepanelen op het eigen dak een terugverdientijd van 7 à 8 jaar zou opleveren, geldt dat

mogelijk ook voor collectieve zonneprojecten gelden. Maar wij kunnen dat op dit moment onmogelijk garanderen.

Samengevat: De financiële garanties voor deelname aan het zonneproject Skillaerd zijn onzeker en zal tenminste nog een half tot een heel jaar duren voordat die duidelijkheid er komt.

Bijlage 5 – Verzekeringen, garantie, onderhoud en verzekering

Er kan op velerlei manieren schade aan de zonne-installatie ontstaan, zoals door technische problemen, natuurgeweld, diefstal, handelen door derden of door eigen handelen. Om financiële gevolgen hiervan te voorkomen worden de volgende verzekeringen en overeenkomsten afgesloten, en worden er financiële voorziening getroffen:

- **Aansprakelijkheidsverzekering**, voor gevallen waarin de coöperatie en/of haar bestuur aansprakelijk wordt gesteld voor schades.
- **Productverzekering**, voor schade aan de zonne-installatie bijvoorbeeld door natuurgeweld, diefstal of onopzettelijk verkeerd handelen.
- **Productieverzekering**, voor inkomstenderving van de deelnemers als de zonne-installatie door schade tijdelijk buiten bedrijf is. Er worden dan geen kilowatturen opgewekt, waardoor de heffingskorting afneemt.
- **Garanties**, de leverancier van de zonne-installatie garandeert de juiste werking van de onderdelen van de zonne-installatie gedurende 12-25 jaar.
- **Onderhoudsovereenkomst** met de leverancier van de zonne-installatie, waardoor niet alleen de panelen schoongehouden worden en zo hun maximale opbrengst blijven leveren, maar ook gebreken in een vroegtijdig stadium ontdekt kunnen worden.
- **Financiële reserveringen**. Uit de opbrengst van de verkoop van kilowatturen creëert de coöperatie een voorziening voor de reguliere vervanging van onderdelen van de zonne-installatie.

Bijlage 6 - Netbeheerder en aansluiting

Netbeheerders

De levering en transport van stroom en gas in Nederland is wettelijk gesplitst. Energieleveranciers houden zich bezig met het leveren van gas en elektriciteit, terwijl Netbeheerders verantwoordelijk zijn voor de distributie van energie en voor het aanleggen en onderhouden van het energienetwerk.

Verbruikers kunnen hun energieleverancier kiezen.

Netbeheerders zijn echter locatie gebonden, zodat verbruikers daar geen keus in hebben.

Aansluiting

Op de locatie waar de zonne-installatie wordt geplaatst, legt de netbeheerder een zogenoemde 'zuivere terugleveringsaansluiting' aan. Daarmee mag slechts elektriciteit aan het net worden teruggeleverd.

Bijlage 7 - Fiscale aspecten deelname coöperatie

Deze bijlage is bedoeld voor particulieren en ondernemers die deelnemen in zonnecollectieven. Andere maatschappelijke instellingen als verenigingen, kerken, scholen, dorpshuizen, etc. adviseren wij bij hun belastingadviseur te informeren naar de fiscale aspecten deelname aan collectieve projecten.

Box 1 als ondernemer

Ondernemers (zoals eenmanszaken, vennootschappen onder firma, maatschappen) van wie het elektriciteitsverbruik voor minder dan 10% aan de onderneming toe te rekenen is, moeten de waarde van hun participaties in collectieve energieprojecten toerekenen aan hun privévermogen in box 2 of 3 (zie hierna). Is dat verbruik voor 90% of meer aan de onderneming toe te rekenen, dan moeten ze de waarde van hun participaties toevoegen aan hun ondernemingsvermogen. In tussenliggende gevallen (10-90%) mag de ondernemer zelf kiezen of hij de waarde van zijn participaties aan het privé- of het ondernemingsvermogen toevoegt. Dit geldt vooral als de onderneming vanuit huis wordt gedreven. Bij ondernemingen met een eigen elektriciteitsaansluiting voor kleinverbruikers is de waarde van de participatie per definitie ondernemersvermogen. Deze ondernemers kunnen

voor hun privégebruik afzonderlijk deelnemen in collectieve energieprojecten.

Box 2 als particulier

Als u als particulier in een collectief energieproject deelneemt, dan moet u de waarde van uw participaties in box-2 aangeven indien u een 'aanmerkelijk belang' in dit collectief heeft. Dat is zo, als u aan een van de volgende voorwaarden voldoet.

- U heeft recht op ten minste 5% van de jaarwinst van de het collectief;
- U heeft recht op ten minste 5% van wat bij liquidatie van het collectief wordt uitgekeerd;
- U bij een stemming in de algemene ledenvergadering van het collectief ten minste 5% van de uit te brengen stemmen vertegenwoordigt.

In de praktijk betekent dit dat als u meer dan 5% van het totaal aantal zonnepanelen in een zonnecollectief verwerft, u een 'aanmerkelijk belang' in dat collectief heeft en u de waarde van uw deelname moet opgeven in Box 2. In het zonne-project Skillaerd betekend dat 10 participaties of meer. In deze gevallen adviseren wij u contact op te nemen met uw belastingadviseur

over hoe u uw participatie in zonnecollectief Skillaerd in uw belastingopgave moet verwerken.

Box 3 als particulier

Neemt u als particulier in een collectief energieproject deel en er is geen sprake van een 'aanmerkelijk belang', dan moet u de waarde uw deelname aangeven in box 3. Dat wil zeggen dat u de waarde in het economisch verkeer van uw deelname moet meenemen in de rendementsgrondslag voor uw inkomen uit sparen en beleggen.

Sinds 2017 moet u belasting betalen over het inkomen uit uw box 3-vermogen, dat wordt berekend uit een fictief rendement. Er zijn drie schijven voor het berekenen van het fictief

Tabel berekening rendement uit vermogen over 2018

Schijf	Uw (deel van de) grondslag sparen en beleggen	Percentage 0,36%	Percentage 5,38%	Percentage gemiddeld rendement
1	Tot en met € 70.800	67%	33%	2,017%
2	Vanaf € 70.801 tot en met € 978.000	21%	79%	4,326%
3	Vanaf € 978.001	0%	100%	5,380%

rendement (zie tabel). Over dat fictieve inkomen betaalt u vervolgens 30% belasting.

De Belastingdienst schrijft hierover: "Wij gaan ervan uit dat u meer rendement op uw vermogen behaalt naarmate u meer vermogen hebt. Ook gaan wij ervan uit dat u bij een hoger vermogen meer belegt dan spaart. Bij iedere volgende schijf gebruiken wij daarom een hoger percentage om het rendement over uw vermogen te berekenen. In de tabel ziet u hoe de schijven zijn opgebouwd."

U bent geen box 3-belasting verschuldigd, als uw totale box 3-vermogen per peildatum 1 januari (bezittingen minus schulden) lager is dan de geldende box 3-vrijstelling, in 2018:

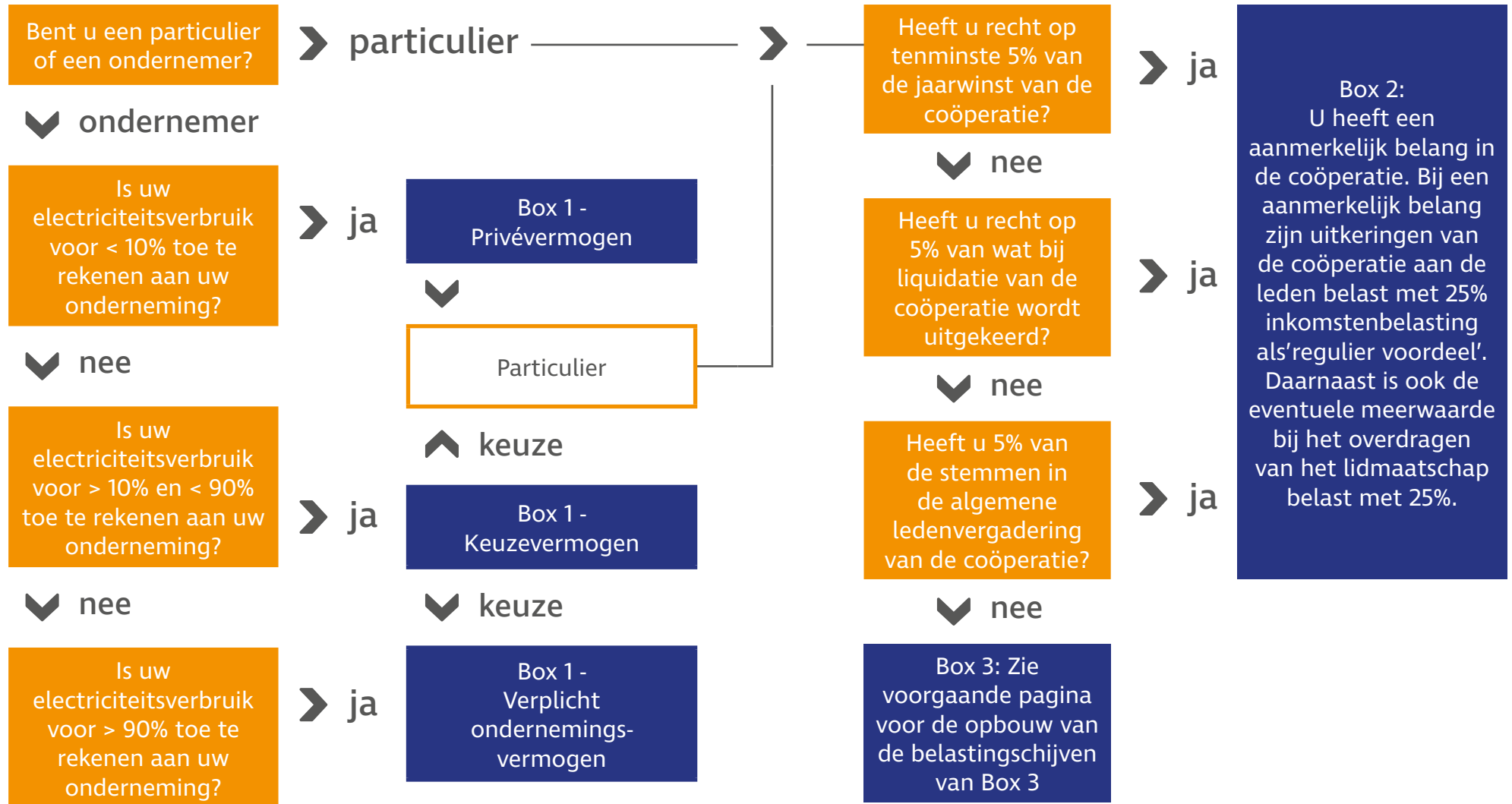
- € 30.000 zonder fiscale partner
- € 60.000 met fiscale partner

Op de volgende pagina's vindt u een beslisboom die u helpt uw deelname aan het Zonnecollectief Schilaard op de juiste wijze in uw belastingaangifte te verwerken.

De informatie in deze bijlage is slecht informatief. Er kunnen geen rechten aan ontleend worden. Voor vragen en advies voor de juiste fiscale verwerking van uw deelname in het zonnecollectief kunt u zich wenden tot uw belastingadviseur of raadpleeg hiervoor de website van de belastingdienst (www.belastingdienst.nl) bij: 'Berekening belasting over inkomen uit vermogen over 2018.'

Bijlage 8 - Beslisboom inkomstenbelasting

Bijlage 9 - Energieheffing & heffingskorting

Energieheffing

Per verbruikte kilowattuur betaalt u energieheffing en dat verhoogt de kWh-prijs. De Nederlandse overheid wil hiermee stimuleren dat u efficiënter met elektriciteit omgaat.

Basisheffingskorting

Vrijwel iedereen verbruikt elektriciteit. Er is dus een basisbehoefte voor elektriciteit. Daarover hoeft u volgens de overheid geen belasting te betalen. Daarom wordt jaarlijkse op uw energienota een vast bedrag in mindering gebracht. In 2018 is deze basisheffingskorting € 308,54 (excl. btw).

Basisheffingskorting & heffingskorting

De heffingskorting op elektriciteit, als gevolg van uw deelname aan een postcoderoosproject, heeft geen invloed op de basisheffingskorting uit de vorige alinea. Beide kortingen zijn stapelbaar.

* Wij wijzen u nogmaals op mogelijke veranderingen in het overheidsbeleid ten aanzien van kleinschalig opgewekte duurzame energie. Zie hiervoor bijlage 4.

Bijlage 10 – Waardeontwikkeling van uw deelname in de coöperatie

Lid worden van de coöperatie

Uw deelname in coöperatief zonne-energieproject betekent dat u naar rato van het aantal participaties in dat een collectief energieproject een gebruiksrecht heeft over een deel van de daarin opgewekte zonne-energie. U kunt die rechten gebruiken voor een korting op de energieheffing over de door u verbruikte elektriciteit. Daarnaast kunt u via de jaarlijks algemene ledenvergadering invloed uitoefenen op het beleid van de coöperatie. Daar verantwoordt het bestuur zich voor het in het afgelopen jaar gevoerde beleid, wordt de jaarrekening over het coöperatieve project opgemaakt en de begroting voor het volgende boekjaar goedgekeurd. Na vaststelling van de jaarrekening ontvangen de deelnemers in het collectief een zogenoemde ledenwaardeverklaring die de actuele waarde van uw participaties vermeldt.

Deelnemen aan een collectief energieproject

Bij coöperaties met collectieve energieprojecten (zoals Postcoderoosprojecten) kunnen haar leden in die projecten participeren. Het lid koopt dan participaties in zo'n collectief project. De Koöperaasje Duorsum Mantgum kent verschillende soorten leden (zie Bijlage 2). Deze bijlage is bedoeld voor leden die participaties hebben aangeschaft in een collectief energieproject van de coöperatie en beschrijft de waardeontwikkeling van die participaties in het collectieve zonneproject Skillaerd

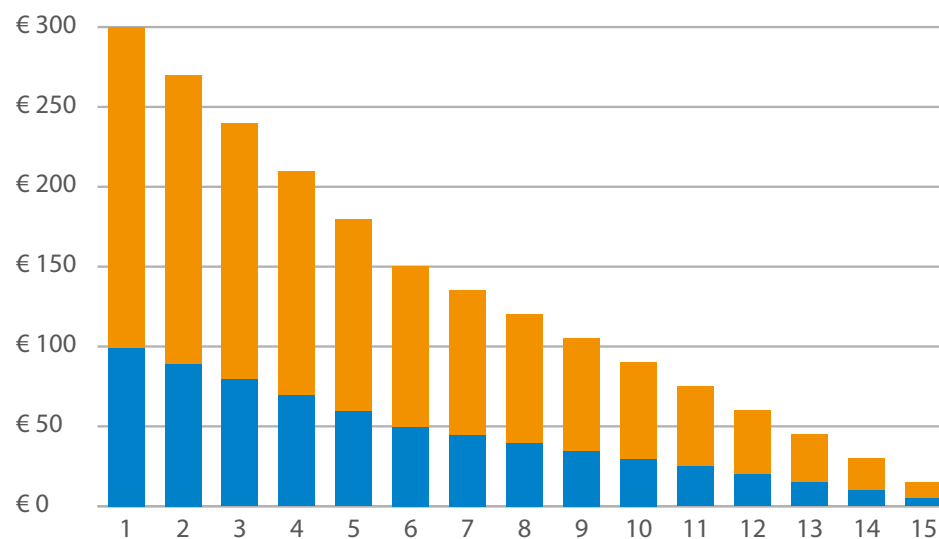
Waarde bij de start van het project

De Koöperaasje Duorsum Mantgum investeert circa € 60.000 in het Zonnecollectief Skillaerd, met 200 zonnepanelen. Hiervoor geeft de coöperatie 200 zonparticipaties uit á € 99,00 waarvan er vijf ter beschikking worden gesteld aan de dakeigenaar, totaal € 19.305. Het resterende bedrag wordt extern gefinancierd. Bij de start van het project is de waarde van uw deelname in het collectief dan € 99,00 X aantal participaties waarmee u deelneemt.

De looptijd van het project

Gedurende de looptijd van het collectief Skillaerd (15 jaar) met 200 zonnepanelen worden de jaarlijkse kosten gemaakt voor administratie, onderhoud, verzekeringen, etc. Deze kosten worden gedekt door de inkomsten uit de verkoop van de opgewekte elektriciteit. Daarnaast vertegenwoordigt de zonne-installatie van het Collectief Skillaerd een waarde, waarop jaarlijks wordt afgeschreven. De eerst vijf jaar 10% van de nieuwwaarde en de overige tien jaar 5%. Na vijftien jaar wordt de zonne-installatie overgedragen aan de dakeigenaar, waarna de restwaarde voor de coöperatie nihil is. De actuele waarde van een participatie is dan gelijk 1/200 deel van de nieuwwaarde van de zonne-installatie verminderd met de afschrijving. De waardevermindering per participatie is grafisch weergegeven in de grafiek en cijfermatig in de tabel. De waarde van uw deelname in het collectief is dan gelijk aan de waarde van een participatie maal het aantal participaties dat u bezit. Dat bedrag moet u aangeven bij uw belastingaangifte (zie Bijlage 7).

Grafiek afschrijving participaties en afkoopsom

Bijlage 11 – Financiën & aanvullende paneelbijdrage

De eenmalige investering in het zonneproject Skillaerd met 200 zonnepanelen is begroot op € 60.000. De investering bestaat uit de zonne-installatie, een 'zuivere terugleverings-aansluiting' op het elektriciteitsnet, notariskosten, communicatiekosten (zoals het maken van deze brochure) en externe begeleiding. Per zonnepaneel is de investering dan € 300,00. De coöperatie wil echter alle bewoners van Mantgum en omgeving de mogelijkheid te geven deel te nemen in het project, ook bewoners die geen zonnepanelen op hun eigen dak mogen, kunnen of willen hebben. Om zoveel bewoners te laten meedoen, wordt het project deels extern gefinancierd. Hierdoor betalen de deelnemers aan het project geen € 300,00 per participatie, maar slechts € 99,00. Om de kosten van die financiering te dekken betalen de deelnemers in het project een jaarlijkse paneelbijdrage per participatie van € 17,50. U kunt die jaarlijkse aanvullende contributie eenmalig afkopen voor € 201,00. De verkoop van de elektriciteit die per participatie wordt geproduceerd leidt tot inkomsten van de coöperatie. Daarom wordt de basiscontributie van leden met participaties bij de aanvang van het project gesteld op € 0,00. Dit bedrag kan door met een ALV-besluit worden gewijzigd. Een rekenvoorbeeld vindt u op pagina 12

Bijlage 12 – Energieafname via Energie VanOns.

Energie VanOns is een kleine lokale energieleverancier die haar elektriciteit afneemt van lokale energiecoöperaties in Groningen, Friesland en Drenthe, zoals de Koöperaasje Duorsum Mantgum en weer teruglevert aan duizenden verbruikers in dezelfde regio.

Als u VanOns als uw energieleverancier kiest krijgt u gegarandeerd 100% groene stroom en steunt u lokale opwekkingsinitiatieven. Ook investeert u in uw eigen regio. Om energie af te nemen bij VanOns moet u lid zijn van een lokale energiecoöperatie. Die krijgt om lokale (duurzame) initiatieven te stimuleren jaarlijks € 75,00 voor ieder lid dat zijn energie bij VanOns afneemt.

Voor meer informatie over Energie VanOns, zie

www.energie.vanons.org.

Wil u uw energie ook bij VanOns afnemen, geef u dan op via hun website en kies Duorsum Mantgum als de coöperatie waar u lid van bent of wilt worden.

Samengevat: door via de Coöperatie Duorsum Mantgum uw energie af te nemen bij VanOns steunt u de coöperatie en daarmee de verdere verduurzaming van Mantgum en omgeving.